

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 k

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Püspökjelölés.

Debrecen, július 7.

A tiszántuli református egyházkerület egyházai rövid időn belül püspököt választanak. A ma reggel Debrecenben összeülő egyházkerületi közgyűlés már meghatározza a püspökválasztási eljárás közelebbi módozatait s megállapítja a szavazatok beadásának a határidejét is.

Már is megindultak a találgatások arra nézve, hogy vajjon ki lesz az új püspök. Egyidejűleg azonban megindultak a korteskedések is a különböző jelöltek körül.

Mert több jelölt van már is erre az állásra, amelyre illő, hogy csakis az érdekesebbek legérdekesebbje kerüljön.

Általános közérdekből helyén valónak tartjuk, hogy mi is hozzájáruljunk a püspökjelölés kérdéséhez nemcsak általánosságban, de megnevezve azt az egyént is, akit e nagyjelentőségű, méltóságos állásra legméltóbbnak s leghivatottabbnak tartunk.

Annál inkább tehetjük ezt, sőt ezért kell is hogy tegyünk, mert nem indulunk az egyes hangok után s nem befolyásolhatunk bennünket egyik-másik jelöltnek korteseik által előretoltan kiemelt érdemeik se.

De hogy azonnal kimondjuk véleményünket is, mi Dicsőfi József egyházkerületi főjegyzőt tartjuk legméltóbbnak és leghivatottabbnak arra, hogy a Méliuszok, Révészek s Kiss Áronok helyét mielőbb elfoglalja.

Ebben a véleményünkben jóleső örömmel hat reánk, hogy az egész egyházkerület általános többségének a hangulata is — úgy látszik — ezen férfiu felé fordul a püspökjelölésben. Annál jólesőbb ezt látni s hallani, mert ennek a hangulatnak a megnyilvánulása mindenfelé az egész egyházkerületben a legközvetlenebb és legőszintébb és ment minden hivatalos és tekintély által előszabott tekintetektől is.

De vegyük sorra a jelölteket. Dávidházy János kabai lelkész, legidősebb esperese az egyházkerületnek. E címen formál jogot, hogy az esperesi széket a püspöki székel cserélje fel. Meg kell vallanunk, hogy ennek a jelöltnek a püspöki székre egyéb jogcím nem is tudunk felemlíteni. A Tiszáknak mindenkor hű követője volt az egyházkerületen, talán éppen ezért most Tisza Istvánnak ő a jelöltje. Amire egyházkerületünknek jövője vezetőjénél szintén szükség lesz: A minden befolyástól ment teljes függetlenség, ezt a Tiszák befolyása nálam már lehetetlenné teszi.

Erőss Lajos nagy tudományú és törekvő egyházi férfiu. Több mint egy évtizedet meghaladó püspökladányi lelképásztorkodás után debreceni teológiai, illetve bölcseleti tanárrá rukkolt elő. A püspökségre Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnoknak a jelöltje, ami kétségtelenül hátrányára szolgál. Erős egyéniség arra, hogy kisebb egyházi szervezetnek vezére lehessen, de az egész egyházkerület kormányzására gyenge erő. S gondolkodásának a függetlensége sincs meg annyira és nincs annyira erős és szervező erő, hogy — püspök lehessen ebben az óriási egyházkerületben.

Balthazar Dezső a legfiatalabb a püspökjelöltek közt. Nem ezért tartjuk a legkevésbé alkalmasnak az összes jelöltek közt, hanem eddigi egész működése kizárja a püspöki méltóságra való alkalmatlanságát.

Azt se rójjuk pedig fel hibájául, hogy a modern áramlatokkal tart. De az a szertelenség és elbizakodottság, mellyel a közélet fórumán pár év óta működik, egyáltalában nem férhet be a püspöki székbe, de meg Balthazar Dezső — úgyvesszük észre — elsősorban nem annyira a hitélet és egyház belsőjében működő ember, mint inkább a szélső materialis irányzat és a napi politika ekszponált harcosa. Sokban nélkülözi azt a komolyságot, higgadságot és előrelátást, ami nélkül egy nagy egyházkerület püspökét — elképzelni se lehet.

Fiatal ember, lehet úgy 40—45 éves, a magyarországi református lelkészegyesület elnöke. Mint ilyen, kimondatta a mult évben hívei által a kath. egyházi jogok állami szekularizációját. Annak idejének érdeme szerint méltattuk református papjainak a világi politikába ekként való beavatkozását. — Balthazar Dezső egyébként újjászervezett szociálista s mint ilyen a legutóbbi országgyűlési választásokon a szegvári kerületben járkált s korteskedett.

Dicsőfi József egyedül — az összes jelöltek közül az a férfiu, aki legméltóbban fogja betölteni a püspöki széket. Mint a debreceni teológia tanára kezdte, most debreceni lelképásztor és főjegyzője a tiszántuli egyházkerületnek.

Mind az a tulajdonság meg van ebben a jelöltben, ami predestinálja őt a püspöki méltóságra s mindaz hiányzik belől, amely kétségessé tehetné a püspökségre való hivatottságát.

A szó legtisztességesebb és legnemesebb értelmében modern ember. Nemesak elméletileg, de gyakorlatilag is ismeri és teljes mértékben megtudja érteni a mai kor szellem minden nyilvánulását és kívánalmait. — És tudja azokat helyesen mérlegelni s azok szerint képes a leghelyesebben cselekedni is. Kiváló szónok behizelgő megnyerő hatalmas organummal. Európai műveltségű és nagy tudományú férfiu. A külföldi egyetemeken is szedett tanulmányait is mint tanár s mint pap kiválóan és mindig eredményesen tudta itthon tanítványai s egyháza javára értékesíteni. A szó legigazibb értelmében vastag nyaku kálvinista, de ez a vastag nyak éppen olyan erős és hajlíthatlan jellemnek is a külső kifejezője.

Kerüli a napi politikát, tisztán az egyházának él minden munkájában s egész törekvésében. Ebben a munkában és törekvésben aztán az az erő, amely a református egész egyháznak mindig hasznára, erkölcsi, szellemi s vagyoni előnyére van. — E tekintetekben bizonyára olyan szellemet fog bevinni, mert olyan szervezetet fog teremteni a

Leltározás előtt

Pongyolák 3:50-től.

az összes raktáron lévő nyári mosó Delain Karton, Batiszt és Harisnyák, férfi zephir ingek, madeirák, nagy választék olcsó szabott árak mellett. valamint női felöltők 3:50-től kaphatók

Klein Ignác

női divat áruházában Piac-utca 4. sz. (A kistemplommal szemben.)

tiszántuli egyházkerületben, amely képes lesz feléleszteni s meggyógyítani a már szinte enervált egyházi életet s a szinte mindenütt haldokló hitéletet. Mert erre megvan Dicsőfi Józsefben minden erő és minden akarat is. A jelöltek közül egyedül Dicsőfi Józsefet ismerjük olyannak, akit semmiféle hatalmi vagy más befolyás nem lesz képes megingatni s eltérteni attól a higgadt s komoly törekvéstől, hogy egész egyházunkat egészséges és fejlődni képes állapotába visszaállítsa. Ez a püspökjelölt lesz képes arra is, hogy püspökké levén, református papjainkat is visszatérítse arra az utra, mely egyedül hivatásuk, a minden világi hivalkodástól ment tiszta erkölcsi és hitélet őszinte ápolására és fejlesztésére! A mire már már égető szükség van, de amit papjaink az utóbbi időben tülön tul is elhanyagoltak.

A képviselőház vakáció előtt.

Elfogadták a birtokrendezési és véglegesen a végrehajtási törvényt.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Az ülésen Návay Lajos elnököl. Hammersberg László jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet hozzászólás nélkül hitelesítettek.

Következik a végrehajtási novella módosításáról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Mérey Lajos: Azt kifogásolta, hogy a részletes tárgyalás alkalmával a 26. és 27. szakaszra benyújtott módosításai az új számolás folytán rossz helyre csatoltattak. Kéri ennek kiigazítását.

Elnök: Kijelenti, hogy Mérey indítványa hazszabályszerű, mert a 237. § ban meghatározott stílus módosításra vonatkozik.

A Ház hozzájárul a módosításhoz.

Ezzel a végrehajtási törvény módosításáról szóló javaslatot harmadszori olvasásban is elfogadták.

A napirend harmadik pontja a birtokrendezés, urbéri elkülönítés, arányosítás, tagosítás módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Ferenczy Géza előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Az urbéri elkülönítési, arányosítási és tagosítási törvénynek nagy hibái vannak, a melyeket az erdőnyrészi birtokrendezési törvény már megszüntetett. A javaslatnak két intézkedése fontos különösen: korlátozza az erdőterületek felosztását, nehezíti a közlegelek szétarabolását.

Bredicianu Coriolan: Hozzájárul a javaslatához, mert bizik benne, hogy jobb állapotot fog teremteni. A régi törvény sok visszaélésre adott alkalmat, aminek a szegényebb sorsú kisbirtokosok vallották különösen kárát. Az állattenyésztés fejlesztése céljából különösen szaporítását tartja fontosnak. A nemzetiségekkel szemben követendő eljárásnál kéri a kormányt, hogy éppen olyan méltányosan járjon el mint a magyar ajku lakosokkal.

Artim Mihály: A javaslatnak nagy hibája, hogy nem nyújt semmi reményt arra, hogy idegen ajkuak is kapjanak állami birtokot bérbe. Ez nagy sérelem.

Mezőssy Béla államtitkár: Beszédjében válaszol Bredicianu szavaira. Megnyugtatta, hogy a kormány a nemzetiségekkel szemben sőt indult sohasem szenvedélyből és éppen oly mértékben nyújt nekik segítő kezet, mint az ország többi lakosainak. Az akció éppen a nemzetiségi vidékeken folyik.

Hódi Gyula: Ezt kell megírni Björnsonnak. Artim azt kifogásolja, hogy uradalmakat nem magyar ajkuaknak adnak bérbe. Ennek utánna fog nézni s ha a vád igaznak bizonyul biztosítja Artimot, hogy intézkedni fog. Az bizonyos, hogy állami birtokot nem lehet bérbe adni, nem magyar ajkuaknak. Kéri a javaslat elfogadását.

Bredicianu Coriolan: Félreértett szavait magyarázza helyre. Politikai tendenciát nem kevert beszédébe. Az államtitkár azon kijelentését, hogy a kormány a nemzetiségekkel is éppen olyan méltányosan fog elbánni, mint a többi lakosokkal, örömmel veszi tudomásul.

Günther Antal igazságügyminiszter: A javaslat nagy közgazdasági érdekeket véd. Olyan kijelentéseket és panaszokat hallott, hogy a telepítések körül nagy visszaélések vannak. Utánna fog nézni s ha igazak ezek a vádak, orvosolni fogja azokat. A javaslat egyik fontos célja a magyarosítás is. — A nemzetiségek üldözéséről szóló vád koholt, a külföldön terjesztett vádak valótlanok. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház ezután a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Ezután következik a javaslat részletes tárgyalása.

Az első szakaszt vita nélkül fogadták el.

A második szakasznál

Nagy György: Azt hiszi, hogy a birtokrendezés kérdését ő érti legjobban. (Élénk derülés).

Uj szakaszként azt a módosítást ajánlja, hogy azokban a községekben, a melyekben közlegelő ez idő szerint nincs, a kormány létesítsen.

Bredicianu Coriolan: Azt kívánja, hogy a község területeiből hasítsák ki az állattenyésztésre szükséges területet.

Ferenczy Géza előadó nem fogadja el a módosításokat.

A harmadik szakasznál

Bernát István lényegtelen módosítást ajánl.

Günther Antal: Bernát módosításához hozzájárul.

A többi szakaszokat vita nélkül fogadta el a Ház.

A birtokrendezésről szóló törvényjavaslatot részleteiben is elfogadták.

A napirend megállapítása után elnök az ülést bezárja.

A legközelebbi ülés holnap tíz órakor lesz.

Egy havi közigazgatás.

Debrecen a múlt hónapban.

A közigazgatási bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól) Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta meg rendes havi ülését, a városbáza kistermében. A bizottság jelen ülésén egész sereg apró-cseprő ügy szerepelt. A szakreferensek jelentéseinek figyelemre méltó, hogy Faust Elek pénzügyigazgató saját felelősségére felfüggesztette az aratási idő tartamára a mezőgazdák ellen folyamatban levő adóvégrehajtási eljárást.

Az ülésről egyébként alábbi részletes tudósításunk ad számot.

Jelen voltak: Wessprémy Zoltán főispán elnökle alatt Kovacs József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly tanácsnok, Faust Elek pénzügyigazgató, Fejér Ferenc dr., Balkányi Miklós dr., Juhász Ignác, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Riekl Antal, Magoss György dr. főgyógyász, Tudós János dr., Aczéli Géza főmérnök, Szabó Elek, Tóth Emil.

A közigazgatási bizottság ülését Wessprémy Zoltán főispán nyitotta meg s nyomban az ülést megnyitása után üdvözölte Latinovics Mihály főmérnököt abból az alkalmából, hogy műszaki tanácsossá neveztetett ki. Ezután a szakreferensek terjesztették elő jelentéseiket a következőkben:

A polgármester jelentése.

Junius hó folyamán 217 egyént tartóztatott le a rendőrség s ezek közül 14-et adott át az ügyészségnek, 203-at pedig megbüntetett. Eltoloncoltak Debrecenből 38 egyént, áttoloncoltak Debrecen területén 52 embert. 18 egyén kénszerutlevéllel ki lett utasítva. 37 munkakönyvet adott ki a rendőrség s a főkapitány mint első fokú iparhatóság 34 embernek adott iparendélyt, melynek ellenében 380 korona folyt be iparoktatási célokra.

Junius hó folyamán 1435 ember, 533 ló a közös hadseregből, 757 ember, 216 ló a honvédségtől, összesen 2192 ember, 745 ló volt a katonai létszám. Beszállásolva volt 4 táborszaks, 9 törzstiszt, 15 főtiszt és 260 ember.

A tanfelügyelő jelentése.

Fischer Mihály debreceni róm. kath. tanítónak 200 korona államegélyt adott a közoktatásügyi miniszter, József Józsefet a máv. állami iskolához igazgató-tanítónak nevezte ki s részére 200 korona korpólékot utalt ki. A kultuszminiszter nyilvánossági jogot adott a Székely-féle magán polgári iskolának, a tanítónői szünidei továbbképző tanfolyamra Szabó Vilma tanítónőt, a kassai nyári tanfolyamra pedig Konrád Teréz vette fel.

A most épülő 8 új tanyai iskolánál a kultuszminiszter pályázatot hirdetett tanítói állásokra. 10 pályázó akadt. Az új iskolákban szeptember elsején kezdődik a tanítás s így a jövő tanév elejéről kezdve 14 tanyai iskolája lesz Debrecennek.

Az évrő vizsgálatokat az összes iskolák megtartották. A tanítói árvaháznak 89 fiu, 82 leány növendéke volt. 9 növendék képesítő okmányt szerzett. A kultuszminiszter a tanítói árvaház felügyelő bizottságának tagjait kinevezte s 280 koronát utalványozott ki pótlólag a növendékek fürdősegélyére.

Egészségügyi viszonyok.

Az egészségügyi viszonyok a főorvos jelentése szerint javultak. Ragályos betegség alig fordult elő, annál sürűbb volt csecsemőknel a bélhurut és a görcs, felnőtteknél pedig a tüdővész.

Két pékműhelyt tisztatlanság miatt bezártak.

125 fiu, 108 leány, összesen 233 gyermek született juniusban. Ezzel szemben elhalt 92 férfi, 98 nő, összesen 190 ember. A természetes szaporodás tehát 43. A törvénytelen szülöttek száma 25 volt, majdnem 13 százalék. Házasságot 43 pár kötött.

Gümőkórban 37, bélhurutban 32, görcsökben 17, rákban 7 halálozás történt. 23 holtzülöt (12 százalék) volt.

A kórhazban junius hóra maradt 308, juniusban felvételt 288, elbocsajtatott 314, meghalt 23, maradt július hóra 259 beteg. A négy kerületi orvos 424 szegény beteget kezelt.

A pénzügyigazgató jelentése.

A múlt hó folyamán befolyt egyenes adóban 97,654 korona 82 fillér (kedvezőbb a múlt év jun. havában befolyt összegnél 28,203 korona 74 fillérrel) hadmentességi díjban 300 korona 90 fillér (kedvezőtlenebb 608 korona 22 fillérrel), bélyegjövődékben 179,747 korona 06 fillér (kedvezőbb 27,893 korona 16 fillérrel), jogilletékben 21,621 korona 52 fillér (kedvezőtlenebb 4296 korona 80 fillérrel), díjjövődékben 2025 korona 62 fillér (kedvezőtlenebb 540 koronával), dohányjövődékben a vármegye fogyasztásait is beleértve 179,777 korona 02 fillér (kedvezőbb 12,383 korona 91 fillérrel) határvámjövődékben az egész vármegye területén 9671 korona 15 fillér (kedvezőbb 81 koronával) és fogyasztási megítaladban 51,669 korona 89 fillér (kedvezőbb 26,669 korona 39 fillérrel).

Fizetési halasztást a pénzügyigazgató saját hatáskörében 1, a pénzügyminiszter felhatalmazása folytán 49 esetben adott a pénzügyigazgató. A múlt évről adóhátalékban fennmaradt 2,875,173 korona 30 fillér. Az összádotartozás a múlt hó végén 2,872,654 korona 38 fillér. A város adóügyosztálya a folyó évi I. és II. osztályu kereseti adó,

valamint a házadó kivetési lajstromokat jun. hó 30 án beterjesztette.

Egyben jelenti a pénzügyigazgató, hogy habár arra felsőbb helyről utasítást nem kapott, a múlt hó 24-én intézkedett arról, hogy a kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó adósok ellen, az egész aratási idő tartamára, vagyis egész július havában mindennemű végrehajtási eljárást függeszsenek fel.

Apró ügyek.

A közigazgatási bizottság egész sereg apró cseprő ügyben döntött s a bizottság ülése délután 6 órakor ért véget.

Intézkedések a püspökválasztásra.

A mai egyházkerületi közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.) A tiszántuli reformatus egyházkerület közgyűlési tagjai ma rendkívüli közgyűlésre jönnek össze, hogy miután ünnepélyes és hivatalos keretben áldozzanak Kiss Áron emlékezetének, megtegyék a szükséges intézkedéseket az új püspök megválasztására.

A közgyűlés azért nem valami népesnek ígérkezik. Egypár egyházi notabilitás jelenléte azonban nagyon valószínű.

A közgyűlésen mely délelőtt 9 órakor a főiskola dísztermében kezdődik, gróf Dégenfeld József gondnok mellett Dávidházy János, mint a legidősebb esperes fog elnökölni. A tárgysorozat a következőképp szól:

1. Megnyitó imádság.
2. Elnöki beszéd s b. e. hegymegi Kiss Áron püspökünk 1908. május 30.-án történt halálának bejelentése.
3. A gyűlés tagjainak számbavétele.
4. Az elnöki beszédhez csatlakozó határozatok.
5. B. e. püspökünk halála alkalmából kerületünkhöz Királyunk Ő felségének kabinetirodájából és más helyekről érkezett részvétiratok beterjesztése.
6. Püspök választás elrendelése és a kapcsolatos intézkedések.
7. 25—1908. számú végzésünknek hatályon kívül helyezése (a papszentelés tárgyában.)

Városháza és vármegye.

Szabadságon. Körner Adolf városi tanácsnok tegnap kezdte meg egy óra terjedő szabadságát.

Ülések városházán. A szervezőbizottság szerdán, holnap délután 3 órakor ülést tart a városháza kis termében. Ugyanitt tartja meg ülését a vízvezetési bizottság holnap, szerdán délelőtt kilenc órai kezdettel.

A város, mint vevő. Egyre-másra érkeznek ajánlatok a városhoz, melyekkel magántulajdonosok házakat, földeket kínálnak megvételre Debrecen városának. Legujabban Irinyi István dr. és neje kínálták fel megvételre a Bethlen-utca 39. számú házukat 60 ezer koronáért. A tanács az ajánlatot kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Nem jövedelmező részvények. A Debrecen—Füzesabony között épült helyiérdekű vasút részvényei nem csak, hogy nem jövedelmeznek, de a részvényesek ráfizetnek a vállalatra. Ez tűnik ki legalább Tiszafüred

község ama átiratából, melyet Debrecen városához küldött. Tiszafüred község, mint törzsrészvényes, elhatározta ugyanis, hogy a füzesabonyi vasút államkezelésbe való átvételét fogja kérelmezni. — Hasonló eljárásra kérte törzsrészvényes társát, Debrecent is. A kérés indoka az, hogy a részvények nem jövedelmeznek, a vállalatra ráfizetnek. A tanács az átiratot kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Temetői szabályrendelet. Körmebánya város Debrecen várostól a temetői szabályrendelet megküldését kérte. Tekintve, hogy Debrecen városnak ilyen szabályrendelete nincsen, a tanács nem teljesíthette a kérelmet.

A ref. presbyterium gyűlése.

(A tüdőbetegek szanatóriumának. — Három új tanítónő. — Segítés az Ispotaly terhein.)

(Saját tudósítónktól.) A debreceni ref. egyház presbyteriuma vasárnap délelőtt az egyház tanácstermében, Kiss Albert lelkészelnök és Simonffy Imre főgondnok elnöke alatt gyűlést tartott.

Az első tárgy Ujhelyi Andrásné, a József kir. herceg szanatórium helyi elnöknőjének kérvénye volt, melyben arra kéri az egyházat, hogy a tüdőbetegeket gyámolító szanatóriumnak adjon nagyobb összeget.

A kérvényt Kardos László és Simonffy Imre hosszabb beszédben melegen pártolják.

Kiss Albert szerint a tüdőbeteg szanatórium felállítására Debrecenben is szükséges. Ez irányban mozgalom is indult meg, de úgy tudja, hogy a kérvény a szanatórium egyesület központjának kéri a segítyt. Indítványozza, hogy az egyház adjon ugyan valamelyes összeget most, de erejét tartsa fön akkor, mikor majd Debrecenben is létesítenek szanatóriumot.

A presbyterium ilyen értelemben határozott és két alapítványra 200 koronát szavazott meg.

Azután a gyűlés legfontosabb tárgya, a három új tanítónői állás betöltése következett. A választást Kiss Albert elnök előterjesztése után titkos szavazással ejtették meg. A szavazatok összeszámlálására egy küldöttséget, Vecsey Imre, Szele György és Kovács János tagokat küldtek ki. Az eredmény az lett, hogy a presbyterium abszolút szavazatbőbséggel az iskolaszék által ajánlott három első pályázót választotta meg. Ugyanis Konrád Irén 71, Barna Róza 65 és Tolky Róza 56 szavazatot kapott, így ők választottak meg. Ezekután következőleg legtöbb szavazatot 16-ot Nagy Juliánna kapta. A megválasztott három tanítónő eddig is debreceni iskolákban voltak alkalmazva, mint kisegítő tanítónők.

Élénk éljenzés közben hirdette ki Kiss Albert a választás eredményét. Azután az ispotályi veves bizottság végzését vették tárgyalás alá, a bizottság a tekintetben tesz javaslatot, hogy mi módon lehetne az ispotályi pénztár terhein könnyíteni.

Ez a tárgy élénk eszmecsere után idézett elő, melyben Kiss Albert, Márton Imre, Dicsőfi József, Somogyi Pál, Szele György vettek részt. Végre elhatározták, hogy egyes terheket más pénztárra utalnak és hogy a jövedelmet növeljék ezután az Ispotalyba valamelyes csekély fizetés ellenében felvesznek és ellátnak mindenben olyan egyedülálló elhagyottakat, kiknek vagyonkájuk van, aztán pedig a régi gyakorlathoz híven a pénzügyi perselypénzt az Ispotaly céljaira fordítják.

A határozathozatal után Kiss Albert szép beszédben hívta fel az illetékeseket, hogy indítsanak egyházi akciót az Ispotaly érdekében, mely mai berendezésében európai színvonalu s más hasonló intézeteknél összehasonlíthatatlanul jobban szolgálja a humanizmust. Sajnos az anyagi erő források már apályban vannak, ezért lenne szükséges egy erős akcióra.

Felolvasták még Pápai József bölcsészeti tanár válaszát a meghívásra, mire a gyűlés kisebb ügyek elintézése után a déli órákban véget ért.

Egy fiatal asszony tragédiája.

Öngyilkosság vagy baleset?

Tej helyett marólug.

(Saját tudósítónktól.) Gyakran megismétlődő tragédia történt vasárnap este — mint tudósítónk jelenti — Hajduböszörményben. Egy szép fiatal asszony halt meg igen tragikus s rejtélyes körülmények között. — Nem lehet ugyanis megállapítani, hogy a szerencsétlen öngyilkosság vagy véletlen baleset áldozata.

Tóth Imrénének, leánynevén Szilágyi Juliánának hívják a tragikus véget ért asszonyt. Mindössze még csak 20 éves volt, nemrégén, pár évvel ezelőtt lépett házasságra, férjét szerette és teljesen boldog családi életet éltek.

Vasárnap otthon töltötték a vasárnapot. Férje és édesanyja úgy az esti órákban künt üldögéltek az udvaron, míg a fiatal feleség a konyhában sürgölgött.

A konyha felől egyszerre csak szivtűpő jajkiáltások hangzottak. Férje anyósával beharagot a konyhába, hol rettenetes látvány terült szemük elé. Tóth Imréné rettenetes kínok között fetrengött a földön, ajka irtózatossan ki volt égve s mellette egy köcsög hevert, melyből marólug ömlött ki.

A nagyon szenvedő fiatalasszonyt rögtön ágyba fektették és orvost hívtak hozzá. Az orvos nagymérvű lugó mérgezést konstatált. Azonnal kezelés alá vette és a szerencsétlen csakhamar visszanyerte eszméletét. Amint meglátta férjét, halkán elsusogta, hogy mi történt vele:

— A köcsögben marólug volt, azt hittem, hogy tej van benne és jót ittam belőle, — mondotta.

Még jóformán be sem fejezhette szavait, újra eszméletlen állapotba esett és pár óra múlva meghalt. Nincs kizárva, hogy a szerencsétlen öngyilkosságot követett el, bár vallomásából az tűnik ki, hogy tévedés áldozata.

Az esetet bejelentették a debreceni kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

Betörés a Piac-utcán.

Feltört üzlet.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen rendőri krónikájából régóta hiányzott olyan vakmerő betörés, amilyen vasárnap virradó éjjel történt a város egyik, még éjjel is legforgalmasabb helyén a Piac-utcán, hol ismeretlen tettesek kifosztottak egy papirkereskedést.

Az eset részletei a következők: Horovitz Zsigmondnak jóforgalmu papirkereskedése és nyomdavállalata van a piac-utcai Stencinger-házban. Horovitz Zsigmond vasárnap reggel, midőn üzletét kinyitotta, irodahelyiségét nagyon különös állapotban találta. Dacára annak, hogy a helyiséget még megelőző nap kitakarította, a padlózat tele volt szórva különféle papirokkal és köröskörül égett gyufaszálak hevertek, valamint gyertyacsöppek is voltak a padozaton és az asztalon láthatók.

Horovitz Zsigmond ezek láttára rosszat sejtett s először is iróasztalát nézte meg, amelynek három fiókjában pénzt szokott tartani. Megdöbbenve látta, hogy az asztalnak két fiókja fel van törve és a bennük elhelyezett pénznek hült helye van. A harmadik fiók, mely szintén pénzt is tartalmazott érintetlen volt.

Horovitz Zsigmond ezután a nyomda mellett levő hátsó vasajtóhoz ment, amelynek zárját feltörve találta. A vasajtónak zárja félig letörve és az ajtó maga záratlanul behajta volt.

A megkárosított kereskedő nyomban feljelentést tett az esetről a rendőrségen,

amely a nyomozást azonnal megindította. Bikfalvy József rendőrbiztos helyszíni szemlét tartott a kirabolt üzletben és megállapította, hogy a betörők többen lehettek és feltétlen olyanok, akik a helyzettel ismerősök. Megállapította továbbá, hogy a vakmerő betörők vésővel, késsel és baltával dolgoztak.

A nyomozást a rendőrség teljes eréllyel folytatja és igen valószínű, hogy a vakmerő betörők mihamar közrekerülnek.

A kirabolt kereskedőnek több mint ötszáz korona kára van.

Egy debrebeni mérnök szerencsétlensége.

Belefulladt a Tiszába.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap a késő esteli órákban riasztó hír járta be a várost. — Egy fiatal mérnök-ember megröndítő tragédiájáról szolt a szomoru hiradás. Fülöp Dezső fiatal mérnök hivatalos kiküldetése alatt Tiszatarján mellett véletlen szerencsétlenség következtében a Tiszába fullt. A fiatal, rokonszenves uriembert a társaságokban előnyösen ismerték s éppen ezért tragikus halálának híre sokfelé keltett megdöbbenést.

Bár a szomoru eset minden részlete ismeretes, mégis rejtély fedí azt, hogy mi volt a szerencsétlenség közvetlen oka és csak annyi a tény, hogy fürdés közben Fülöp Dezső alámerült és eltűnt a habokban.

A sötét rejtélyt pedig csak növeli az a körülmény, hogy a szerencsétlenül járt mérnök holttestét mindeztideig, 6 órán keresztül tartó keresés dacára sem találták meg.

Az eset részleteiről egyébként a tudósítás itt következik:

Az utolsó kiküldetés.

Fülöp Dezső 24 éves okleveles mérnök már hosszabb időn át volt alkalmazásban az alsószabolcsi tiszai armentesítő társulatnál, melynek székhelye tudvalevően itt, Debrecenben van. A fiatal ember igen jó munkaerőnek mutatkozott és csakhamar megnyerte felebbvalóinak bizalmát, úgy hogy az utóbbi időben már nagyobb műszaki feladatok végrehajtását is rábízták.

A múlt héten a társulat vezetősége Fülöp Dezsőt a közeli Tiszatarjánba küldte ki az ortói partszakadás felvételére. A partszakadás folyton a Tisza kiöntésével fenyegetett, így a munka sürgős volt. Fülöp Dezső már három napja tartózkodott a helyszínen s a reábizott munkát csaknem befejezte, mikor rácsapott a végzet.

Halalos fürdés.

Hétfőn délelben Fülöp Dezső a mellé beosztott munkás apparátussal délig dolgozott. A déli ebédidő után leszállt a folyóba, hogy megfürdjön. Fülöp Dezső kitűnő úszó volt, egyenesen beleuszott a folyó sodrába, de azért egy ember, Gulyás Lajos műszaki segéd csónakon követte.

A műszaki segéd a csónakból látta, hogy Fülöp Dezső egyszerre csak alámerül és percekig nem bukkan fel. Eleinte nem tulajdonított a dolognak semmi jelentőséget, de mikor már jó öt perc elmúlt és Fülöp Dezsőnek sem híre sem nyoma nem volt, akkor megrémült és segítségért kezdett kiáltani. Ő maga is egy néhány, a segélykiáltásokra a partra csődülő munkással beleug-

rott a vízbe és kutatni kezdte a sebes áramu folyót. Fáradozásuk azonban mindhiábavaló volt, az elmerült fiatal embert sem élve, sem halva nem találták sehhol.

Nincs meg a holttest.

Ekkor már nyilvánvaló volt előttük, hogy Fülöp Dezső szerencsétlenség áldozata és a hullámok közt elveszett. Erre a környékbeli révésekkel, halászokkal együtt a halász-hálókkal átkutatták az egész folyót jó darabig, de a holttestet nem találták meg. A késő esti órákig folytatták ezt a szomoru munkát, de nem értek el vele semmit, a holttest eltűnt. A sebesjárású folyó ki tudja hova le nem vitte azóta?

A szerencsétlenség okát úgy magyarázzák, hogy a tragikus véget ért fiatal embert a vízben alighanem görsze fogta el, végtagjait nem használhatta és így tehetetlenül alámerült s az ár elkapta.

Az esetet különben bejelentették a tiszatarjáni csendőrségnek, honnan két csendőr azonnal a helyszínre ment, sőt résztvett a meghiusult mentési munkában is.

Debrecenbe délutáni öt órára jutott el a szerencsétlenség híre. Várad Géza főmérnök ugyanis a Fülöp Dezső melé beosztott műszaki segéd ői hosszú táviratot kapott, mely részletesen leírja a szerencsétlenséget.

Várad Géza főmérnök a hír vétele után táviratilag kiméletesen tudatta a szerencsétlenséget Fülöp Dezső Vas megyében lakó szüleivel és intézkedett, hogy ha a holttestet a Tisza mentén valahol kifognák, hát nyomban haza szállítsák.

A bál után.

Leszurta a rendőrt.

Mi van a pofonnal?

(Saját tudósítónktól.) A debreceni István gőzmalom munkások dalestélyét és táncmulatságát, mely a szombat és vasárnap közti éjjelen zajlott le a Margit-fürdő disztermében, hajnal tájban véres esemény zavarta meg.

Javában folyt a mulatság és a tánc, midőn hajnali három óra tájban két részeg ember jelent meg a diszterem folyosóján és erővel beakart menni. Minthogy azonban a részeg embereket nem engedték be és Gombos Miklós 71. számú rendőr kitessékeltte őket, roppant nagy lármát csaptak és garázdakodtak. Gombos rendőr erre kivezette a garázda embereket a Ferenc József-utrá és ott ebocsátotta őket s ő visszatért a bálterembe.

Néhány perc múlva azonban a részeg emberek, névszerint Gebei Antal és Gebei József kefégyári munkások visszajöttek a bálterembe, mire Gombos rendőr ismét kivezette őket az utcára.

Künn az utcán aztán Gebei Antal hirtelen egy tört rantott elő és azt a rendőrnek jobb vállába és karjába szurta. Mindkét szurás nagyon mélyen hatolt a rendőr testébe, úgy, hogy egyetlen jankiáltással eszméletét veszítve rogyott le a földre.

Segélykiáltására a bálozók között megszokadt a mulatság és beszállították a súlyosan sérült rendőrt a kórházba, ahol Berenesy Zoltán dr. részesítette első segélyben. Azután pedig hazaszállították a rendőrt lakására.

Gombos Miklós merénylőit, a két Gebeit nyomban elfogták és bekisérték a bűnügyi osztályra, ahol letartóztatták őket. Tegnap délig maradtak letartóztatásban, mert Mile Pál rendőrfogalmazó kihallgatás után szabadon bocsátotta őket, miután rendes lakásuk és foglalkozásuk van.

Pofozott-e a rendőr?

Most jön azonban a dolognak egyik legérdekesebb fordulata. Amint ugyanis Ge-

bei Antal előtt kihirdette a rendőrfogalmazó a szabadlábra helyezést, Gebei rögtön lement a panaszokat és bűnügyi feljelentéseket felvevő Harmathy Ferenc rendőrbiztoshoz és feljelentést tett Gombos Miklós rendőr ellen, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt, azért, mert állítólag öt pofon verte volna. Egyébként is azzal védekezik, hogy a rendőr brutalitása indította arra, hogy leszurja.

Allításait természetesen a rendőrségen nem vetették késpénznek és a feljelentés dolgában vizsgálatot indítottak, mert azt hiszik, hogy ezzel Gebei a súlyosabb büntetés alól akar szabadulni.

Kirabolt uriasszonyok.

Bablás a Kossuth-utcán.

A rabló egy Vilmos huszár.

Felháborító és Debrecen közbiztonsági állapotára szomoru fényt vető eset történt szombatról vasárnapra virradó éjszaka a Kossuth-utcán.

Özv. Suchán Vencelné, a Borsovay nővérek, özvegy Weszprémy Kálmánné, Bedekovics Ilona urhölgyek Suchan Vilmossal szombat éjjel fél tizenkét óra tájban egy társaságban mentek a Suchán-féle vásártéri Uranus színházból Kossuth-utcai lakásuk felé.

A hölgy-társaság nyugodtan haladt az utcán, mikor a Bikaszálló előtt melléjük csatlakozott egy Vilmos huszár káplár és perfid módon haladt mellettük.

Az urihölgyek ügyet sem vetettek rá. A Kossuth-utcán azonban az ismeretlen huszár gyorsan előre sietett és megállt a rendőrfőkapitányság előtt az utfélen, az egyik gázlámpa alatt.

A társaság gyanutlanul haladt el mellette, azonban ekkor a lámpa mellől előugrott a Vilmos huszár, egy súlyos csapással megszedítette az egyik urihölgyet Borsovay Bellát s kikapva kezéből a ridikült, elrohant a színház udvarán keresztül.

Mindez mint már említettük éjjel előtt történt. Rendőrnek se híre, se hamva nem volt a környéken, mely pedig igen forgalmas. A megrémült hölgyek természetesen segítségért kezdtek kiáltozni, erre elő is került valahonnan egy rendőr, de persze ekkorra már a rabló huszár elmenekült.

A rendőr aztán besietett az Angol Királynő szállodába és onnan kitelefonált a Vilmos huszár kaszárnnyába, hogy a hazatérő huszárokat figyeljék meg, mert egy káplár rablást követett el.

Ilyenformán hurokra is került a rabló huszár, nevét azonban a vizsgálat érdekében egyelőre titkolják. A vizsgálatot az ezredparancsnokság a legnagyobb szigorral folytatja.

Tizenhárom éves öngyilkos.

Kettős öngyilkosság.

(Saját tudósítónktól.) Egy alig tizenhárom éves fiu megrázó tragédiájáról értesít bennünket hajduböszörményi tudósítónk. Nagy Lajos szabótanone ottani lakos előbb nagymennyiségű morfium-port vett be, aztán pedig revolverrel önmagára lőtt. Azonban

sérülései nem okoztak a szerencsétlen fiúnak azonnali halált, csupán súlyos sérüléseket szenvedett.

Nagy Lajos a hajduböszörményi Grünbaum-féle üzletben volt alkalmazva, mint tanonc. A szorgalmas tizenhárom éves fiú az utóbbi hetekben buskomorságba esett, úgy, hogy szülei orvoshoz voltak kénytelenek menni vele. A hajduböszörményi orvos idegbetegséget állapított meg a fiúnál és ezért morfium porokat rendelt. Tegnap este, amikor az első port kellett volna bevenni, az összes kapott porokat — tizet egyszerre — bevett. Az idegcsillapító szer természetesen méreggá változott és hatását azonnal megkezdte.

Nagy Lajos pedig bizonyára pillanatnyi elmezavarban elővett egy hatlövetű revolvért és azzal baltenyerét keresztül lötte.

A szerencsétlen fiút, aki a morfium és a lővén okozta seb hatása alatt élet-halál közt van, szülei lakásán ápolják.

Rablógyilkos házaspár.

Meggyilkolt főkalauz.

— Fővárosi tudósítónktól. —

— július 6.

A vasárnap reggeli fővárosi lapok megtették, hogy Budán, a Fény-utca 6. számú házban gyanus körülmények között halt meg Hajnal Antal 56 éves nyugalmazott máv. főkalauz. A rendőrség felboncoltatta és a boncolás eredménye, valamint az elhunyt leánya, Preisinger Józsefné, született Hajnal Antalné följelentése alapján, mely arról szól, hogy az elhunyt pénze és ékszerei eltűntek, Kostyán Antalt és nejét, Illés Irmát letartóztatta.

A vizsgálat ma reggelig kétségtelenné tette, hogy rablógyilkosság esete forog fenn és a következőket derítette ki:

Hajnal Antal január 2-ika óta lakott albérletben Kostyánéknál, Kostyán Antal a Ganz-gyárban villamosági munkás és a Ganz-gyár közelében lakik.

Folyó hó 23-án este Kostyánék kint kártyáztak az ajtó előtt és az öreg Hajnal kibicelt nekik. Az egész ház látta volt, a kik néhány percere odaálltak és nézték a játékot. Akik látták, egészen bizonyosan emlékeznek arra, hogy Hajnal Antalnak semmi baja nem volt, vidáman pipázgatott és nézte a kártyázást.

Egészen határozottan tudják a házbéliek azt is, hogy Hajnal kezén meg volt a gyűrű, de meg volt aranyórája és láncja is.

Kostyáék szerint Hajnal az éjjel rosszul lett, összeesett, Kostyáék ágyba fektették, ahol azután jobban lett. Reggel hat órával később, amikor Kostyánné Hajnal után nézett, az meg volt halva. Hívták a gyári orvost, dr. Gulden Róbertet, de ez csak a beállt halalt állapította meg.

A rendőrség, miután az állítólagos összeesés és a haláleset között hosszabb idő telt el, elrendelte a boncolást, amely súlyos gyanuokokat szolgáltatott.

Ugyanis a halál okául fuladást állapított meg, azt találta, hogy Hajnal Antal jobboldali összes, baloldali 5—6 bordája eltört, eltört torkán a szakasont is.

Kihallgatták Tóth Sándornét, aki szintén terhelően vallott, újabban pedig vallomástételre jelentkeztek a házban lakó Győri Károly és neje, akik Kostyáék lakásából segélykiáltásokat hallottak.

A házbéliek azt is vallották, hogy Kostyánék hét éves fiúgyermeké mondja, hogy látta, amikor a mama és a papa vánkost tettek Hajnal arcára.

Hétségtelen, hogy így fojtották meg és amikor védekezett, jobbról-balról reátérték, így okozva az öreg ember bordatöréseit.

A rendőrségen ma folytatják a házbéliek kihallgatását.

Rémes vasuti katasztrófa Szoboszlón.

Személyvonat és tehervonat karambolja.

Egy ügyvéd meghalt. Hét súlyosan sebesült

Rémes vasuti katasztrófa történt az elmúlt éjjel Hajdusoboszló alatt. E pillanatban, mikor e sorokat írjuk, a késő éjjeli órákban még nem lehet semmi pozitív tudósítást kapni a rémesebbnél rémesebb hírek kerültek forgalomba. A katasztrófa nagyságát mutatja azonban az, hogy mindjárt kezdetben több halottról és 10-40 sebesültről beszéltek.

A vasuti katasztrófát egy karambol okozta. A Debrecenből 10 óra után 40 perckor induló 1707. számú személyvonat Hajdusoboszló pályaudvara előtt beleütközött az ott vesztegelő 1758. számú tehervonatba. Az összeütközés oly heves volt, hogy a személyvonat podgyázkocsija pozdorjává zúzódott, mozdonya erősen megrongálódott, három első kocsija kisiklott, ugyszintén erősen megrongálódott a tehervonat négy hátulsó kocsija.

A katasztrófának rendkívül sok áldozata van. De sem számbelileg, sem az áldozatok neveit éjszaka fél háromig nem tudták megállapítani. Hajdusoboszlón óriási rémület uralkodik s nem lehetett semmi pozitív tudósítást kapni.

A rémes szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta. A személyvonat innen Debrecenből, szinte zsufozásig utasokkal a rendes menetrendszerinti időben indult el. A vonaton a szolgálatot Csuka Lajos mozdonyvezető és Faragó László vonatvezető teljesítették. Szoboszló állomása előtt a váltóór a váltót rosszul állított be és így történt, hogy a személyvonat hibás sínparon robogva be, neki ütközött a tehervonatnak, mely mozdonyával Püspökladány felé állott és hajnalban volt elindulandó.

A katasztrófa minden emberi képzelmet felülmúlva borzalmas volt. A vasuti kocsik vagy kidobva vagy összeroncsova hevertek a pályatesten. A kocsik közül mindenünnen segélykiáltások hallatszóttak s hajmeresztő jelenetek játszódtak le. Véres emberi testek hevertek a romok között.

Szoboszlói állomásról telefonon nyomban jelezték a katasztrófát a debreceni állomásfőnökségnek.

Stingli Kálmán azonnal intézkedett. Legelőbb is egy külön segélyvonatot állított össze. A segélyvonaton hat mentő dr. Derekassy István pályorvos vezetésével, a műszaki személyzet nagyrésze Berényi Pál felügyelő és Hapke főmérnök vezetésével utaztak ki a szerencsétlenség színhelyére.

A segélyvonat 12 óra 15 perckor indult el Debrecenből. Közben a katasztrófa híre elterjedt az egész városban és a pályaudvar csakha-

mar megtelt izgatott, megrémült érdeklődőkkel:

— Most utazott a feleségem, jaj mi történt vele?!

— Szegény sógorom, hiába beszéltem, hogy ne menjen, mégis ezzel a vonattal ment. Iszonyat!

Ilyen s hasonló feljajdulások hallatszóttak mindenfelől. Néhány piarista tanár is izgatottan várta a Szoboszlóról érkező híreket, mert három tanártársuk a személyvonattal utazott.

Weisz József ügyvédnek a sógora utazott, egy helybeli nyomdásznak az egész családja stb., akik remegve lesték, várták, hogy nem-e jelentü hozzátartozóiknak halálát a telefon vagy távirat.

Szoboszlóról pedig vajmi megbizhatatlan hírek érkeztek. A pályaudvari forgalmi iroda megtelt közönséggel, folyton csilingelt a telefon, de megbizható tudósításokat nem lehetett kapni. A szoboszlói állomási személyzet is rémületben volt, de meg nem is lehetett megállapítani, hogy a romok mit takarnak.

— Egy halott, tiz sebesült.

— Hat halott, negyven sebesült.

— Nem tudunk semmit.

— Egy ügyvéd meghalt. Paptanárok életben.

Ilyen s hasonló rémhíreket közvetített a telefon, végre háromnegyed kettőkor jött egy hü tudósítás:

— Dr. Bakos nevű nagylaki ügyvéd halott. Összeroncsoolt testtel húzták ki a romokból. Paptanárok, kik első kocsiban ültek — életben. Eddig hét súlyosan sebesültet kötözték be. Segélyvonat megérkezett. Vonat háromra bent lesz. Gondoskodást kérünk sebesültek ellátása felől. Vonatok átszállással jöhetnek. Könnyű sebesültek megszámlálhatatlanok.

A mentőkocsik három órakor kivonultak az állomáshoz. Mikor e sorokat befejezzük, a segélyvonat még nem érkezett vissza. Legmegbizhatóbb tudósítás két halottról és nyolc súlyos sebesültről szól. Egyik halott az ügyvéd, másik neve megállapíthatatlan.

Az állomást rengeteg tömeg ostromolja. Rendfentartásra egy szakasz rendőrt kivezényeltek. A vasuti forgalomzavar minden vonalon óriási.

Éjjel 3 órakor.

A segélyvonat megérkezett. Szigeti Ferenc fekező meghalt. Faragó Sándor főkalauz, Nagy Daniel kisegítő kalauz halálosan sérültek meg. Haldokolva szállították ide.

Hirek.

— **Személyi hírek.** Dr. Kérészy Zoltán a kassai királyi jogakadémia igazgatója nyári szünidejét Debrecenben tölti. — Dr. Siegl bajor főorvos Debrecenből visszautazott Münchenbe.

— **A gazdasági bizottság ülése.** Debrecen város gazdasági bizottsága vasárnap délelőtt ülést tartott, amikor is az ebesi, szepesi, kösülyszegi és elepi tanyai lakosok utnyitási kérelmével foglalkozott. A bizottság által kiküldött albizottság azon javaslatát fogadták el, mely szerint az álmuzgi és a Vajdalapos határvonalán nyitandó meg — éppen a kérelmezők érdekében, — a Hortobágyra vezető új ut. Eddig ugyanis a fenti tanyák lakói csak nagy kerülővel, az angyalházi uton juthattak a Hortobágyra. A bizottság ezen határozata a tanács utján a közgyűlés elé lesz terjesztve.

— **A hivatalos lapból.** A közoktatásiügyi miniszter Szécsi Miklós hajduszoboszlói igazgatótanítót és Pólya Mihály szoboszlói tanítót a IX. fizetési osztályba léptette elő.

— **Új jegyzők.** A debreceni közigazgatási tanfolyam hallgatói közt két napi vizsgálat után tegnap délután osztották ki a jegyzői okleveleket. A 32 jegyzőjelölt közül kettő, Gájási Sándor és Hegedüs Gyula kitüntetéssel, 15 szótöbbséggel, 12 egyhangulag, egy beteg sikeres javító vizsgálat után lett képesítve. Két hallgatót javító vizsgálatra utasított a vizsgáló bizottság.

— **Utóállítás.** Tegnap délelőtt utóállítás volt a Pavillon laktanya sorozó helyiségében. Ez alkalommal a fősorozásról elmaradt 17 hadköteles közül 5-öt vettek be katonának. Két apa közül csak az egyiket találták keresetképtelennek.

— **Pótló és javító vizsgálatok.** A szeptemberi pótló és javító vizsgálatok a tiszántuli ref. egyházkerület összes főgimnáziumaira nézve — a debrecenit kivéve — a folyó évben a békési ref. főgimnáziumban fognak megtartani és pedig az írásbeli vizsgálatok szeptember 3., 4. és 5. napjain, a szóbeli vizsgálatok szeptember 9. és 10. napjain. A vizsgálatot vezető elnök Dóczy Imre gimnáziumi felügyelő lesz.

— **Tisztújítás Bösörményben.** Erős mozgalom indult meg Bösörményben a közeli tisztújítás alkalmából a két polgármester jelölt Paksy Béla ügyvéd és Somossy Béla jelenlegi polgármester mellett. Mindkét jelöltnak sok híve van.

— **A vasárnapi football-match.** Szépszámu előkelő közönség gyönyörködött vasárnap délután a nyiregyházi és debreceni football csapatok mérkőzésében. — A játék mindvégig érdekes volt s a közönség lázas izgatottsággal kísérte a mérkőzés minden mozzanatát s ha egy-egy goalt sikerült a játékosoknak elérniük, a közönség hosszantartó tapsal adott kifejezést lelkesedésének. Győztes a debreceniek csapata lett, még pedig nagy goal arányban. A debreceniek kitűnő formát mutattak és ezek után szép reményekkel vehetik fel a küzdelmet bármelyik budapesti csapattal szemben. A csapat összejátéka igen szép volt, tagjai fegyelmelve vannak. Festői látványt nyújtott, mikor a mérkőzés végeztével a piros-fehérek (nyiregyháziak) és kék-sárgák (debreceniek) kezet fogva, hatalmas éljennel köszöntötték fel kölcsönösen a két egyesületet. A bírói tisztelet dr. Székely Árpád látta el közmegelegedésre. A mérkőzést a Dobos-pavillonban rendezett bankett zárta be.

— **Locsolás porolajjal.** Pár héttel ezelőtt kísérletképpen porolajjal locsolták fel a Péterfia-utcát. A kísérlet, illetve a porolaj praktikus volta bevált s éppen ezért elhatározta tegnapi ülésén a tanács, hogy a város többi utcáit is porolajjal fogja ezután locsoltatni.

— **Elítelt párttitkár.** Horváth Gusztávot, aki most a nagyváradi földmunkások szervezetének titkára, a debreceni rendőrség 5 napi fogházra és 50 korona pénzbírságra ítélte azért, mert a téglavetőben engedély nélkül gyűlést tartott. Az ítélet ellen Horváth Gusztáv előbb a tanácshoz, aztán pedig a belügyminiszterhez felebbezett. A belügyminiszter ma arról értesítette a tanácsot, hogy az ítéletet jóváhagyta. Így Horváth Gusztávnak meg kell szenvedni büntetését.

— **Iskolatársak találkozója.** Azon növendékek, kik 1903-ban a debreceni Svetits-intézetben képesítőt tettek folyó évi augusztus hó 28-án Debrecenben találkoznak. — Kik azon megjelenni óhajtanak, tudassák mielőbb címüket Friedmann Béla tanárnővel. Debrecen izr. polg. iskola.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászlevelet: Mély fájdalommal tudatjuk néhai özv. Hódy Bálintné szül. Hódy Erzsébetnek, a jó édes anyának, nagyanyának, dédanyának, özvegyiségének 39-ik, életének 83-ik évében, folyó július 6-án történt csendes elhunytát. A megboldogultnak földi részei folyó hó 8-án, szerdán délután 3 órakor a Bethlen-utca 5. számú háunktól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan-utcai temetőbe fognak örök nyugalomra tételni. A végisztelességtételre a megboldogultnak rokonait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. évi július hó 6-án. A megboldogult gyermekei: Hódy Karolina férjével Balogh Jánossal s gyermekeik: Kálmán nejjével Halász Ellával s gyermekeivel, Jenő nejjével Geller Gizellával, Gyula, Hódy Ida, Hódy Béla nejjével Biró Bertával s gyermekeik: Béla és Zoltán, Hódy Árpád, Hódy Ilona férjével Hegedüs Antallal s gyermekeik: Irma, Viola, Gabriella, Antal, József, Ilonka és Erzsike. S a megboldogult unokája: Hódy Ilonka. A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla temetkezési intézete rendezzi.

— **Meggyógyultak a cigányok.** A mint azt megírjuk volt, Hajdubádházon egy cigánykaraván tagjainak nagyrésze tifuszban megbetegedett. — A veszedelmes betegséget megátalando, Losonezy Almos dr. megyei főorvos zár alá helyezte az egész sátorbort. A tifusz most megszűnt, a betegek felgyógyultak s a főorvos a zárlatot feloldotta. — Csupán egy sátorban van még lábadozó beteg, de az is már a felgyógyulás útján van.

— **A drága álmom.** Cicuti Luigi olasz betonmunkás az éjszaka féltizenkettőkor a Homokkert-utcán levő Neumayer-féle koresmából, ahol pár pohár sört ivott, hazafelé tartott a Piac-utca a Ferenc József-uton levő lakására. Utközben azonban annyira elfogta az álmom, hogy a nagytemplom feljáró lépcsőjére kénytelen volt leülni, hogy fáradságát kissé kipihenje. A lépcsőn aztán elnyomta az álmom, úgy hogy hajnali három óráig aludt, amikor egy rendőr igazolásra szólította fel, felébresztette. Cicuti igazolta magát, mire a rendőr megkérdezte tőle, hogy miért van kigombolva a mellénye? Az olasz midőn kigombolt mellényét látta, hirtelen melléhez kapott és mellénye belső zsebében pénztárcáját kezdte keresni. Azonban annak a benne levő két százkoronás bankjeggyel együtt hült helye volt. Ugyazint eltűnt zsebéből apró pénztárcája is, a melyben körülbelül tíz korona összeg volt. A kábult olasz nyomban a rendőrségre sietett a rendőrrel együtt és panaszt tett a vakmerő ismeretlen tettes ellen, aki őt minden pénzéből kifosztotta. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Szerencsétlenség a tanyán.** Sulyos sérüléssel álitott be tegnap este a debreceni közkórházba egy szegény napszámos ember, Matejkó András. Kint dolgozott a tanyán egy tengeri morzsoló gép mellett és egy vigyázatlan pillanatban balkezeit elkapta a gép és leszakított három ujját. Ápolás alá vették.

— **Az aratás küszöbén állva,** a Hazai általános biztosító részvénytársaság (Debrecen, Hatvan-utca 11. szám) szükségesnek tartja a t. gazdaközönség szives figyelmét felhívni, hogy termény, kazal és asztal biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett vállal. — Iroda helyiség nyitva reggel 7 órától esti 6 óráig. Zöldy János titkár.

— **Fürdőző közönség figyelmébe.** Nőikalapokhoz 1, 2, 3, 4, 5 darab számára alkalmas szép kivitelű és tartós dobozok kaphatók Dávidházy Kálmán és Társa dobozgyárában. Fűvészkert-u. 9.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: özv. Kubinyi Mihályné ref. 66 éves, Almási Mihály g. k. 77 éves, Bunford Juliánna r. k. 4 hónapos, Tóth Mária ref. 8 hónapos, Ormós Irén ref. 16 napos.

— **Asszonyok védekeztek a tulnagy gyermekáldás és női bajok ellen,** kitűnő kézikönyvből. Ára 1 korona 50 fillér (bélyekben vagy utánvétellel). Megküldi Havas Mária asszony Budapest, Wesselényi-utca 54. III. 35.

— **Posta-dobozok és női-ruha szállítására** alkalmas mindenféle doboz kapható Dávidházy Kálmán és Társa dobozgyárában. Ugyanezek árusítatnak gyári áron Schwarz nővérek dohánytözdéjében, Piac-utca 14. szám.

Finom sollingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és uti kellékek a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4. szám.

Távirat és telefon.

A balpárt harcra készül.

Budapest, július 6. A képviselőház mai ülésének elején Wekerle Sándor miniszterelnök és Günther Antal igazságügyi miniszter megkérték Nagy György balpárti képviselőt, hogy a végrehajtási törvény harmadszori olvasásánál jelentse stiláris hibának azt a szakaszt, amely a tisztviselők nyugdíjának lefoglalhatatlanságát mondja ki. Nagy György a miniszterek kérését kerekén megtagadta s egyben kijelentette, hogy az esetben, ha a főrendiház módosítja az említett szakaszt, a balpárt teljes erővel harcolni fog a módosítás ellen.

Új főrendek.

Budapest, július 6. A király Chernel Gyula és Metszner Béla képviselőket főrendekké nevezte ki.

Megszökött török katonák.

Konstantinápoly, július 6. A monasztiri villajetből 200 katona, tisztjeik vezetésével alatt megszökött. A szökevények 200 lovat, 1500 fegyvert és rengeteg lőszert vittek magukkal. Azt hiszik, hogy az ifjú török felkelőkhöz csatlakoznak a szökevények. — Elfogatásukra két zászlóalj lovas katonaságot küldtek ki.

Than Károly meghalt.

Budapest, július 6. A budapesti tudományegyetemnek vegyészeti tanszékére nemrég kinevezett világhírű tudós, Than Károly egyetemi tanár, ma hirtelen elhunyt 74 éves korában. A nagynevű halott temetését, mely holnap délután fog végbemenni, az egyetem és a tudományos akadémia rendezi.

Agyonlőtte a fiát.

Szombathely, július 6. Cseresznyés Ferenc gazda ma este részegen tért lakására. Feleségét ütni-vern kezde s a miért hasonnevű fia az anyja védelmére kelt — agyonlőtte a fiát. — A gyilkos apát letartóztatták.

A gázgyári sztrájk.

Budapest, július 6. Ma délután 36 sztrájkoló munkás jelentkezett felvételre. Az igazgatóság alkalmazta őket a régi feltételek mellett. Azt hiszik, hogy a többi munkások is jelentkeznek pár nap alatt, mire a sztrájknak vége is lesz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Szőnyegek, Fügönyök,
Ágy- és asztalterítők,
Butorszövetek, Viaszos vászon,
Linoleum 2

Óriási raktára

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. Általunk eszközöltnék, illetve megkerestetnek.

Ugyszintén minden szabadalomjogos és szabadalomtörvényes ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freistasse 32.

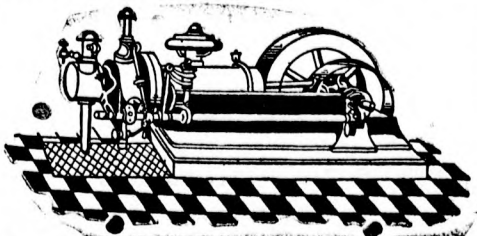
Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközölése és értékesítésére az összes országokban.

A kérdések dupla portóval látandók el.

Elvitathatatlanul a világ legjobb nyersolaj-motorja a szabadalmazott

„Plewa“-féle nyersolajmotor

Magyarországon számos malmokban a legjobb sikerrel üzemben. Üzemköltség kb. 1-2 fill. lóerő és óránként. Számos elismerő köszönő levelek.

Szivógáz- és benzinmotorok, benzinlokomobilok és cséplőszerelvényeket minden nagyságban a legjobb minőségben és legmesszebbmenő jótállás mellett szállít

Dénes B. BUDAPEST, Iroda és raktár V., Lipót-körut 15. szám. a' Árjegyzék és költségvetés ingyen.

KÖSZÉNI

KÖSZÉN!

HEVESI GYULA DEBRECZEN

SZÁLLIT: Csépléshez, gőzökéhez, szeszgyárak, malmok, téglagyárak, valamint mindentéle iparüzem részére

tatai tojás- és téglabrikettjét, tatai, királdi, sajkazai, sajkószentpéteri, disznóshorváti darabos, cséplési és akna szenet.

Tatai brikett cséplésnél és gőzkezesztásnál pótolja a **porosz szenet.**

Jutányos áruk. Pontos kiszolgálás.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített szénsavdus.

RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva.

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Balatonfüred,

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében.

Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 31-től szept. végéig

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások; juhsavó-, tej- és szőlőkúra. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz rendszere szerint. Masszázs. Szénsavas hidegfürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hidegfürdők és uszodák. — Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: szívbántalmak, vérszegénység, görvély, gümőkór, csúsz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmak, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőség, női bajok és idegbántalmakban. — Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyvesliget, tórenge, naponként színelőadások, hetenként táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsarnokkísérés. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Június 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-kal olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától. Vasúti állomások: Siófok és Veszprém (Jutas) Siófokról gőz-hajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasúti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményrel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: dr. Huray István, kir. tanácsos. — Lakásmegrendelések előleg beküldése mellett, Lingl Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüreden. — A Balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, főraktárosa: Édeskuty L., udvari ásványvizszállító Budapest. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Uj hatásos gyógykezelés. Hirneves orvosok bizonyítványai. Artalmatlan, gyógyszer nélkül.

Minden idegbetegnek

a legmelegebben ajánlható a 22-ik kiadásban megjelent Weizsmann Roman röpirata: **idegbajokról és a szélhűdéstől, óvatosságról és segítségről.** Díjtalanul kapható Grósz Nagy Ferenc „Arany egyszerű” gyógyszerárúházában.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervzetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál

Villágítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568. 1063

VÁSZON ÁRU

fehértű, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és osikos osinvtok, damaszt étkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottir törölközők, töröl-kendő és nankingok, valamint kész női fehértű és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSU ÁRUK

női rukákra, budai képfestő voalok, cosmanosi savannak, judisch foulard, Batist, Atlas, Satin, 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefrek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok.

himzett batistban, vászonban, pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendő és divatszabkendők

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyegárúháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám alatt.

Alapított 1842. évben.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon

államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata Kapható:

J. Serravallo-nál

1229 Triesz-Barcola.

A gyógyszerárúházaiban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill. 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Kerékpár, varrógép, gramofon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újdonságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Eladó tagbirtok.

A néhai koresmáros János-féle birtok a szent Lázári határban, mely áll 92 kisholdból, 1 hold szőlő és egy hold gyümölcsösből és egy jó karba levő vízi malomból a berettyói folyón; a malomban van 3 pár, kő, szita, triör, ugyancsak a szent Lázári határban 34 hold föld mind szántó és egy beltelkes ház elhalálozás véget szabad kézből örök áron eladó, értekezhetni lehet **ifj. Bódo Imréné, és özv. Bádon Lajosné** szent Lázári lakosokkal, (Bihar megye, Margittai járás, u. p. Vedres-Ábrány.)

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt. Foglakozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (ch-k) számlára, pénztárjegyekre es

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére.

Az igazgatóság.

A gazdaközönség figyelmét felhívom

zsák és ponyva

kölcsönző intézetemre

hol is e szakmába vágó összes áruk a legjutányosabb árakban beszerezhetők

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

Debreczen, Piac-utca 66. szám a.

34 hectoliter 1907. évi szatmárhegyi

bor eladó

420 literes hordónként is.

Bakó Ignác

mérnök

Teleki-utca 94. szám alatt.

795-1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2241/4-1907. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Debreczen sz. kir. város polgármestere részére, dr. Nagy Kálmán ügyvéd, debreceni lakostól 261 korona 33 fill. tőke, ennek 1908. évi aug. hó 3. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 72 kor. 48 fill. perköltség erejéig 1907. évi július hó 23-án bíróság felülfoglalt és 857 koronára becsült házi butorok, zongora és egy tűzmentes szekrényből álló ingóságok 1908. évi július hó 20-án délelőtt fél 10 órakor kezdetét veendő és Miklós-utcán, 21. sz. háznál, 53 K 04 fill. hátralékos követelése, továbbá dr. Murányi László 68 K 42 fill. tőke követelése és jár., Csáthy Ferenc 99 kor. 25 fill. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi július hó 1.

Török Péter.
bírói kiküldött.

Csikos- és Bordűrös

Bluzselymek,

Tussor és Shanghai

Nyersselymek

gyönyörű szép színekben kaphatók

Bosznay J. és Tsa

divatárúházában

Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.